

MINISTERSTVO VNITRA
Poradní sbor ministra vnitra
ke správnímu řádu a správnímu trestání

Závěr č. 159

**ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání
ze dne 24. 11. 2017**

Zahájení řízení z moci úřední o „návrhovém“ přestupku po 30. červnu 2017

Marné uplynutí lhůty pro podání návrhu podle § 68 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění do 30. června 2017, brání správnímu orgánu, aby po nabytí účinnosti zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, zahájil řízení z moci úřední.

Odůvodnění:

Poradní sbor se zabýval otázkou, zda lze po 30. červnu 2017 zahájit řízení z moci úřední o tzv. „návrhovém“ přestupku, pokud tříměsíční lhůta pro podání návrhu na jeho projednání uplynula před nabytím účinnosti zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon č. 250/2016 Sb.“), tj. před 1. červencem 2017.

Podle § 67 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění do 30. června 2017 (dále jen „zákon č. 200/1990 Sb.“), platilo, že přestupky se projednávají z úřední povinnosti, pokud nejde o přestupky uvedené v § 68 odst. 1, které se projednávají jen na návrh. Ve druhém případě bylo řízení o přestupku zahájeno podáním návrhu věcně a místně příslušnému správnímu orgánu. Návrh mohl být podán nejpozději do 3 měsíců ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl o přestupku nebo o postoupení věci orgánem činným v trestním řízení.

Nejvyšší správní soud k citované právní úpravě uvedl: „*Tříměsíční lhůta pro podání návrhu na zahájení řízení o přestupku je lhůtou hmotněprávní prekluzivní (propadnou) a její*

zmeškání tak nelze prominout (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2014, č. j. I As 18/2014 - 32). Opožděné podání návrhu je proto důvodem k odložení věci správním orgánem a je překážkou pro projednání věci.“¹

Zákon č. 250/2016 Sb. nahradil řízení o přestupku zahajované na návrh řízením zahajovaným (a vedeným) z moci úřední se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku. Podstata nového řešení spočívá v tom, že v zákonem stanovených případech² je třeba získat k zahájení řízení o přestupku, popř. k pokračování již zahájeného řízení, souhlas osoby přímo postižené spácháním přestupku. Řízení o přestupku se tedy na rozdíl od dosavadní právní úpravy i v těchto případech zahajuje z moci úřední. Osoba přímo postižená spácháním přestupku nemá na rozdíl od navrhovatele postavení účastníka řízení. V řízení, k jehož zahájení nebo pokračování dala souhlas, náleží této osobě pouze vybraná procesní práva uvedená v § 71 zákona č. 250/2016 Sb.

Výkladové problémy vyvolávají případy, kdy tříměsíční lhůta pro podání návrhu marně uplynula před nabytím účinnosti zákona č. 250/2016 Sb. a osoba přímo postižená spácháním přestupku po nabytí účinnosti zákona č. 250/2016 Sb. vyjádří vůli udělit souhlas se zahájením řízení ve smyslu § 79 zákona č. 250/2016 Sb.

Podle názoru poradního sboru již nelze v takovém případě řízení o přestupku zahájit. Důvodem je především skutečnost, že podle dosavadní právní úpravy nebylo možné po uplynutí lhůty pro podání návrhu řízení zahájit a pachatele potrestat. Výklad, který by umožňoval řízení o přestupku zahájit po nabytí účinnosti zákona č. 250/2016 Sb. by byl tedy v neprospěch pachatele. V konečném důsledku by tak bylo možné podle nové právní úpravy potrestat jednání, které již nebylo možné potrestat podle právní úpravy účinné do 30. června 2017, což by bylo v rozporu se zákazem retroaktivity. Rovněž je třeba přihlídnout k účelu právní úpravy, kterým nebylo obnovit možnost potrestání pachatele za uvedené přestupky, ale pouze upravit způsob projednávání dosavadních návrhových přestupků.

---

¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. února 2015, č. j. 7 As 200/2014 – 24.

² Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, takový postup stanoví v případě přestupku ublížení na zdraví, narušení občanského soužití, přestupku proti majetku spáchaného mezi osobami blízkými nebo přestupku ublížení na cti. Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), takový postup stanoví v případě přestupku podle § 125c odst. 1 písm. h), kterého se dopustí fyzická osoba tím, že způsobí dopravní nehodu, při které je jinému ublíženo na zdraví.